

ЛИСТУВАННЯ ІВАНА МІРНОГО З ОЛЕКСАНДРОМ ОЛЕСЕМ (до 130-ліття від дня народження поета)

Вперше публікуються листи громадсько-політичного діяча І.Мірного до поета О.Олеся.

Цього року виповнюється 130 років від дня народження відомого українського поета, уродженця м.Білопілля (нині - Сумської області) Олександра Олеся (Олександра Івановича Кандиби). У 1919 р. він виїхав до Угорщини, потім - Австрії, а 1923 р. переїхав до Чехо-Словацької Республіки, де і закінчився його життєвий шлях.

Олександр Олесь. Фото 1930-х років

В еміграції поет підтримував звязки зі своїми земляками та тими, хто жив на Сумщині у різний час - Павлом Зайцевим, Іваном Кобизьким, Костем Мацієвичем, Іваном Трубою, Василем Филоновичем та інш. З-поміж друзів і колег Олександра Олеся поважне місце належить його земляку, журналісту, юристу, викладачу Івану Івановичу Мірному. Вони більше 20 років підтримували дружні стосунки і співпрацювали у громадських організаціях, дружили сім'ями.

І.І.Мірний належав до кола активних діячів національно-визвольного руху початку ХХ ст., Української революції 1917-1921 рр. та української еміграції міжвоєнного періоду. Проте у радянські часи на батьківщині ім'я друга і колеги Олександра Олеся було майже невідомим. Лише завдяки перевиданню в Україні Енциклопедії Українознавства¹ та появі наприкінці ХХ - на початку ХХІ ст. енциклопедично-довідкових видань² можна було ознайомитися з його короткою біографією. При цьому зазначалося, що він народився на Харківщині. У 1937 р. на сторінках паризького "Тризуба" був опублікований некролог, в якому вказувалося, що місцем народження І.І.Мірного було одне із сіл Сумського повіту тогочасної Харківської губернії.

Народився Іван Іванович 30 серпня 1872 р. Вищу освіту здобув у Петербурзькому університеті, закінчивши 1898 р. юридичний факультет. Фахову діяльність розпочав у місцевих установах Міністерства фінансів. Спочатку працював податковим інспектором в Умані, а з 1910 р. - у Києві, згодом очолив відділ Київської фінансової палати. Він був членом українських студентських, громадських і політичних організацій у Києві, зокрема, Товариства "Просвіта", Українського клубу і клубу "Родина", місцевого осередку Товариства українських поступовців. Під час Першої світової війни брав участь в акціях "Общества помощи населению Юга России, пострадавшему от военных действий", що допомагало біженцям з Галичини, був співробітником Комітету Південно-Західного фронту Всеросійського союзу міст.

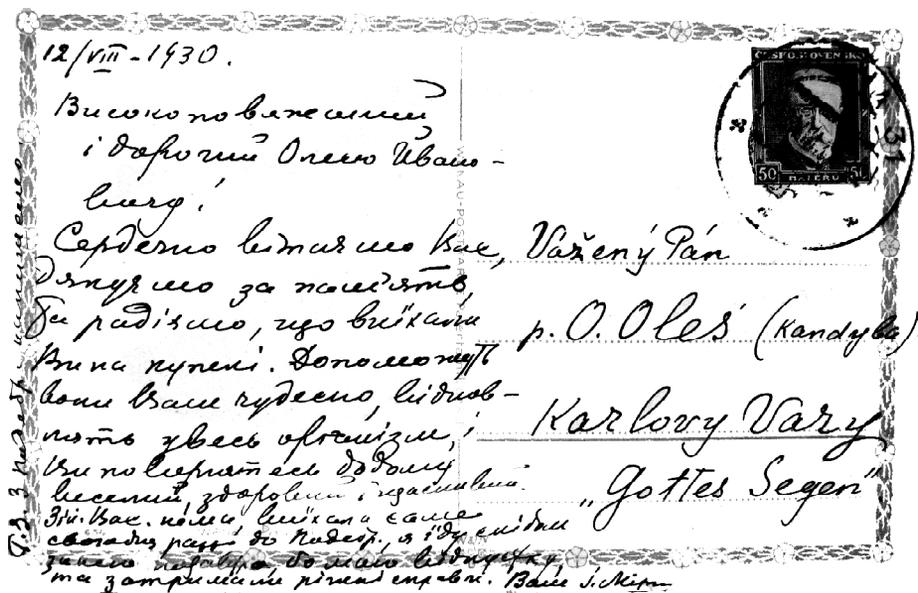

Іван Мірний. Фото початку 1930-х років

І.І.Мірний належав до Української радикально-демократичної партії (згодом перейменована на Українську партію соціалістів-федералістів). На початку квітня 1917 р. брав участь у роботі Всеукраїнського національного конгресу, на якому його обрали до складу Центральної Ради. Невдовзі став заступником губернського комісара Київщини. У жовтні 1917 р. в уряді В.Винниченка він був товаришем (заступником) Генерального писаря, а через місяць - Генеральним писарем. З січня 1918 р. І.І.Мірний - Державний писар (секретар) УНР. Після гетьманського перевороту за поданням міністра закордонних справ Дмитра Дорошенка очолив канцелярію МЗС. З приходом до влади Директорії залишився на цій посаді. У цьому ж відомстві на посаді аташе Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині та Посольстві УНР в Австрії навесні-влітку 1919 р. працював Олександр Олесь.

З організацією української делегації на Мирову конференцію у Парижі І.І.Мірний був призначений її скарбником. За рішенням Всеукраїнської національної ради у Відні з квітня 1920 р. він став речником Міністерства фінансів УНР у Берліні. У Німеччині Іван Іванович активно займався громадською роботою. Був заступником голови Об'єднаних українських організацій та голови Української громади³. Проживаючи у Берліні, він підтримував стосунки з Олександром Олесем.

З переїздом у 1924 р. до ЧСР Іван Іванович став діяльним членом українських емігрантських організацій. Він був секретарем Українського громадського комітету й Українського об'єднання в ЧСР, членом рад Українського товариства прихильників книги й Українського товариства прихильників Української господарської академії в Подебрадах, скарбником Комітету допомоги голодуючим в Україні, членом ревізійної комісії Українського республікансько-демократичного клубу, одним з організаторів та скарбником Союзу українських письменників і журналістів на чужині, головним скарбником Всеукраїнського міжорганізаційного конгресового комітету у Празі, очолював канцелярії Українського високого педагогічного інституту (УВПІ) ім. М. Драгоманова та Українського інституту громадознавства (соціологічний інститут) у Празі. Він пробував свої сили і на педагогічній ниві. Був асистентом в УВПІ, викладав економію та правознавство⁴. У 1934 р. побачила світ його книга з історії цієї вищої української школи за кордоном⁵.

Листівка І. Мірного до О. Олеся

Як у часи Української революції, так і в еміграції він залишався членом Української радикально-демократичної партії, очолював її місцевий осередок, обирався до складу ЦК, брав участь у з'їздах, нарадах, закордонному бюро партії. Його товариш по партії Федір Слюсаренко зазначав, що "чиста гуманність і демократизм не лише на словах, а й на ділі, у зносинах з людьми, у власному житті, посвятна відданість українській визвольній ідеї, активність, злучена з безпретензійністю, - ось ті риси, що їх втілював в собі І. Мірний"⁶.

Восени 1936 р. Іван Іванович захворів на грип, проте продовжував працювати. Ускладнення від хвороби далися взнаки. 17 березня 1937 р. він помер від саркоми лімфатичної системи.

Не менш відомою за чоловіка була його дружина - Зінаїда Василівна Мірна (у дівочтві - Хильчевська, 1875-1950). Вона була членом Української Центральної Ради, кількох громадських, у тому числі жіночих, організацій, у Празі очолювала Український жіночий союз. Відомий громадсько-політичний діяч Олександр Шульгин згадував: "Коли з Петербургу я приїхав на пам'ятний з'їзд ТУП'у, 25

березня 1917 року, я побачив на першій лаві історичної салі Педагогічного Музею дуже гарну й надзвичайно симпатичну пару - Зінаїду Васи́лівну і Івана Івановича Мірних. Вони виділялися своїм виключно інтелігентним виглядом, лагідністю погляду, якоюсь внутрішню привабливістю. Знайомлючися з ними, не знав я, що доля потім так поблизить нас між собою і що стільки років доведеться нам ділити долю-недолю разом, що ці люде стануть такими близькими і милими мені друзями... Все довге спільне життя їх зв'язано з українською національною справою. Вони завжди стояли в центрі нашого національного руху. Ніколи не обмежувалися одніми засіданнями і участю в дебатах, а завжди охоче і сумлінно виконували різноманітні доручення, без огляду на те, приємні вони були, чи ні, великі це були діла, чи ні”⁷.

В еміграції Іван та Зінаїда Мірні тісно співпрацювали з Олександром Олесем на громадській ниві, у справі поширення книг поета, спільній праці в емігрантських організаціях. Про це свідчить їх інтенсивне листування берлінського і празького періодів життя. Нижче подаємо листи І.І.Мірного (або разом з дружиною) до О.Олеся, датовані 1922, 1930-1933 рр., які зберігаються у Відділі рукописних фондів та текстології Інституту літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України (далі - ВРФТ ІЛ). Повністю збережено стиль автора. У тексті лише проставлено апостроф там, де це потрібно за нинішнім правописом. До рукопису додано коментарі - щодо осіб і понять, про які йдеться у ньому. Археографічне опрацювання тексту проведено відповідно до загальноприйнятих правил - пропущені слова, прийменники чи сполучники, що їх відновлено упорядником, взято у квадратні дужки.

Передмова, упорядкування та коментарі **Т.А.СМЕХОВОЇ, В.М.ВЛАСЕНКА**

№1

Листівка І.Мірного до О.Олеся

Iw. Mirny
Heilbronnerstr. 28
Berlin W 30.

Herrn.
Kandyba
Hotel Anhalter-Hof
Heben Anhalter Bahnhofn.
Berlin
19.1.1922
(за поштовим штемпелем)

Я був у Вас, але на жаль не застав Вас вдома. Ви були ласкаві [нерозбірливо] прочитати нам дещо з Ваших нових творів. Отже дуже прошю Вас від імені “Громади”⁸ не відмовити прибути до нас у “Громаду” у неділю 22-го січня о 8 годині вечора, захопивши з собою обіцяне. Чекатимемо з нетерплячкою. Нове помешкання “Громади”: Genthinerstr. 13 Franen Klub, коло Magdeburger Platz (між Lutzowstr. та Kurfurstenstrasse). Тисну руку.

З найбільшою пошаною Ів.Мірний.

№2

Листівка І.Мірного до О.Олеся

Iw. Mirny
Heilbronnerstr. 28
Berlin W 30.

Herm.
Kandyba
Hotel Anhalter-Hof
Koniggrutzer str.
Anhalt Bahnhof
Gegenuber
Berlin SW. 11
22.1.1922

(за поштовим штемпелем)

Одержав листа Вашого, і так опанував душею моєю і волосся полізло до гори!
Я був х[в]орий, не виходив з хати і не міг бути на засіданні Ради Громади, отже на
основі попередніх моїх слів в оповістках уже надрук[овано], що і Ви будьте ласкаві
прочитати де-що з своїх ост[анніх] творів. Отже благаю Вас не відмовити прочитати
нам Вашу “історію”! Ви не будете самі, бо попросимо прочитати щось і п[ана]
Лепкого⁹, а також будуть співи і музика. Людей буде небагато, прочитаєте наче в
родині. Благаю Вас ще раз не відмовити нам. Ми попередимо, що читання
відбуд[еться] несподів[ано] для Вас. Дуже прошу змилюватися над Вашим
безсчасним Ів[аном] Мір[ним].

ВРФТ ІЛ. - Ф.114. - Од.зб.1469. - Арк.2-2зв. Автограф.

№3

Листівка І. Мірного до О. Олеся

Vazeny Pan
p. O.Oles (Kandyba)
Karlový Vary
“Gottes Segen”
12.III.1930

Високоповажний і дорогий Олеся Івановичу!
Сердечно вітаємо Вас, дякуємо за пам’ять, та радіємо, що виїхали Ви на купелі.
Допоможуть вони Вам чудесно, відновлять увесь організм, і Ви повернетесь додому
веселий, здоровий і щасливий. Зін[аїди] Вас[илівни] нема, виїхала саме сьогодні
рано до Подебрад¹⁰, я їду слідом за нею [нерозбірливо], бо маю відпустку, та
затримали різні справи.

Ваш І.Мірний.

P.S. З Подебр[ад] напишемо.

ВРФТ ІЛ. - Ф.114. - Од.зб.1470. - Арк.1зв. Автограф.

№4

Листівка З. та І. Мірних до О.Олеся

Velevazeny Pan
p. O.Oles (Kandyba)
“Gotes Segen”

Karlovy Vary
C.S.R.

19.VIII.1930

(за поштовим штемпелем)

Високоповажаний і дорогий Олександрє Івановичу! Вітаємо Вас з Подебрад, де ми з Іваном Ів[ановичем] сподіваємося покупатися й відпочити. Але, здається, марні сподіванки, бо година проти нас.

Дуже раді, що Ви лікуєтеся в К[arlovych] Varach¹¹ - це якраз те, чого для Вас я так бажала. Але ж ради всього для нас святого, ради майбутніх перспектив лікуйтеся добре, додержуйте[сь] ретельно лікарських приписів, бо-ж ця цілюща вода чудеса робить.

Бувайте здорові й щасливі!

Від нас обох сердечний привіт.

З щирою пошаною З[інаїда] та І[ван] Мірні.

ВРФТ ІЛ. - Ф.114. - Од.зб.1461. - Арк.1зв. Автограф.

№5

Листівка І.Мірного до О.Олеся

I.Mirnyj
Praha XII
Chodska 16.

Vazeny Pan
p. O.Oles (Kandyba)

Revnice u Prahy

Vedle intern. Ukrajin. Gimnas.

5.1.1931

(за поштовим штемпелем)

Високоповажний і любий Олександрє Івановичу!

Ви були такі ласкаві обіцяти мені написати про Вашу розмову з Д-р[ом] Кушніром¹² в справі Союзу Письменників¹³. Чи бачилися Ви з ним, чи балакали? Чи є в нього Статут Союзу? Чи згоджуєтеся Ви з ним скликати загальні збори, як, коли й де. Повідомьте мене ласкаво, дорогий Ол[ександре] Івановичу, про цю справу якнайшвидше, бо крайнє пора цю справу посунути з мертвої точки: багатьох, як то кажуть, нетерплячка бере і руки чешуться до роботи.

Сердечно вітаємо Вас і всю родину Вашу з Новим Роком, зичимо щастя-здоровля, та сповнення усіх жадань ваших в цьому щасному році.

Ваш І.Мірний.

ВРФТ ІЛ. - Ф.114. - Од.зб.1471. - Арк.1-1зв. Автограф.

№6

Листівка І.Мірного до О.Олеся

І.Мірний
Praha XII
Chodska 16.

Vazeny Pan
p. O.Kandyba (Oles)
Revnice u Prahy
Ukrajinske Gimnasium
1.1.1932
(за поштовим штемпелем)

Високоповажний і дорогий Олександрє Івановичу!

Статут “Союзу Письменників” нарешті затверджено. На понеділок 4/І в 4? год. призначено в кав’ярні “Граф” начальні збори осіб, що підписали статут, в дуже пильній справі. Потрібна участь усіх. Отже, не відмовте ласкаво неодмінно прибути в зазначений час на ці збори (маємо використати одну дуже важливу нагоду в інтересі Союзу).

Вітаємо Вас, Високошан[овну] Пані Дружину Вашу й п[ана] Олега¹⁴ з Нов[им] Роком, та засилаємо найкращі побажання. Сердечний привіт. І.Мірний.

ВРФТ ІЛ. - Ф.114. - Од.зб.1471. - Арк.2-2зв. Автограф.

№7

Лист І.Мірного до О.Олеся

13.ІІ.1932

Високоповажний і дорогий Олександрє Івановичу!

Зінаїда Васильовна прохала мене зараз (телеф[оном]) написати Вам в імені її й Жіночого Союзу¹⁵, що 4 Ваших книжки поезій вислав був Жін[очий] Союз до Манджурії¹⁶, і тепер прийшли за них гроші - 60 кч¹⁷. Ці гроші принесено мені сюди до Інституту¹⁸. Отже, щоб не затримувати їх, Зін[аїда] Вас[илівна] і просить мене переслати їх Вам просто звідці через п[ан]і Шлендик¹⁹. Отже, Союз з приємністю пересилає Вам цю маленьку суму, що прилетіла аж з Мукдену²⁰, та радіє, що нове слово Ваше хоч з паперу, пролунало аж на Далекому Сході.

Сердечно вітаю Вас.

Ваш І.Мірний.

ВРФТ ІЛ. - Ф.114. - Од.зб.1472. - Арк.1-1зв. Автограф.

Лист І.Мірного до О.Олеся

I. Mirnyj
Praha XII
Chodska 16.

Vazeny Pan
p. O.Kandyba (Oles)
Revnice u Prahy
Ukr[ajinske] Gimnasium
22.II.1932

Високоповажний і дорогий Олесю Івановичу!

Чи ж може Ви думати, що ми шуткуємо? Ні, гроші за Ваші книжки дійсно надійшли з Харбіну²¹, і Ви можете їх спокійнісенько витратити.

Ви знаєте, Олесю Івановичу, що я зробив колосальний омин при арбалізації²² Союзу Письменників. Я зовсім забув (та добре цього тоді ще собі й не усвідомив), що не можна до одного возку впрягти “коня і трепетную лань”. Тому, коли раптом треба було 9-му підписати Статут, то й надумалися дати підписати тому, хто був ближче (це було на маленьких зборах, то комусь і спало на думку). Тепер я боюся, що Ви через це і не взяли ближчої участі в Управі Т-ва²³. Управа якось ніяк не розпочне праці, бо усе хтось не приходить на засідання (Королів²⁴ не був ні разу), і це мене дуже болить, бо на мою думку зараз є багато чого, що треба-б зараз зробити, не відкладаючи до “після Наукового З’їзду”²⁵. Нам обом дуже хтілося-б побачитися з Вами, і ми дуже просимо Вас заглянути до нас. Зустрічі жадної не буде. Сердечно вітаємо Вас. Відд[аний] Ваш І.Мірний.

ВРФТ ІЛ. - Ф.114. - Од.зб.1473. - Арк.1-1зв. Автограф.

Листівка І.Мірного до О.Олеся

I.Mirnyj
Praha XII
Chodska 16.

Vazeny Pan
p.D-r O.Kandyba (Oles)
Revnice u Prahy
19.X.1932
(за поштовим штемпелем)

18/X - 1932

Дорогий Олесю Івановичу!

Дуже був би радий, коли б книжка Ваша дійсно визволилася з пастки і виправлена за первотвором²⁶. Сподіваюся, що так воно і є, бо не припускаю можливості, щоб випущено її було з тими хибамі, як то було попереду. Дивно тільки, що Вам її не прислали. А може це ще примірник з першого накладу? Я

повернувся з подорожі, в інституті буваю щодня від 9 до 1 год. і з великою радістю побачився б з Вами, коли Вам буде зручніше. Тільки у п'ятницю у нас буває засід[ання] Сенату²⁷ від 10 до 12. Сердечно вітаю Вас і Зін[аїда] Вас[илівна] теж. Ваш І.Мірний.

ВРФТ ІЛ. - Ф.114. - Од.зб.1474. - Арк.1-1зв. Автограф.

№10

Листівка І.Мірного до О.Олеся

14.XII.1932

Дорогий Олесю Івановичу!

Посилаю Вам запросини на першу літературну вечірку Союзу Письменників. Дуже просимо завітати. Висилаємо Вам окремо повідомлення про одноголосне обрання Вас загальн[ими] зборами Почесним Членом Союзу.

Дуже радію, що міг прислужитися Вам своєю малою, але щирою рецензією²⁸. Уявіть собі, що й Кость Вячесл[авович]²⁹ дякував мені за цю статейку. Про решту побалакаємо ще. Тим часом сердечно вітаю Вас. Зінаїда Василівна також переказує Вам сердечне привітання.

Міцно тисну Вашу руку. Ваш І.Мірний.

ВРФТ ІЛ. - Ф.114. - Од.зб.1475. - Арк.1-1зв. Автограф.

№11

Листівка І.Мірного до О.Олеся

Vazeny Pan
р. О.Oles (Kandyba)
"Gottes Segen"
Karlovy Vary
13.VI.1933

(за поштовим штемпелем)

12.VI.1933

Дорогий Олесю Івановичу!

Книжок досі продано 7, але довелося продавати дешевше. Я вважав це можливим тому, що Ви сказали мені, що з ціни 20 кч робиться знижка 20%. Отже, кожну книжку можна рахувати (при розрах[унку] з Вами) по 16 кч. Довелося продати 4 по 20 кч, 2 по 15 кч і 1 по 10 кч - разом 7 кн[иг] за 120 кч. Отже, припадає з них на Ваш рахунок 112 кч, а 8 к[ч] ще залишається в запасі, що дасть мені змогу й решту книжок (3) продати по 15 кч. 100 кч згідно з Вашим бажанням пересл[али] Хв.Т.Слодоцькому³⁰, решта у мене. Передали їх через І.В.Шлендика³¹, якого сподіваюся побачити у суботу, 17/VI. Найсердечніше вітаю Вас і З[інаїда] В[асилівна] теж. Ваш І.Мірний.

P.S. Коли щось буде ще, зараз Вам передам. І.М.

ВРФТ ІЛ. - Ф.114. - Од.зб.1476. - Арк.1-1зв. Автограф.

Листівка І.Мірного до О.Олеся

Velevazeny Pan
p. O.Kandyba
(Oles)

H. Krc, c 181/I
u Prahy
10.III.34

(за поштовим штемпелем)

9/III - 1934.

Дорогий Олеся Івановичу!

Я давно написав те, про що ми з Вами домовилися, але не міг послатися ні на старий закон, бо десь заповів тую брошуру, як минула в ній потреба для мене, ні на новий, бо не можу його дістати. До того треба мати деякі відомості, без яких не можна ніяк обійтися (роки; коли прийи[ято] на службу; коли пострах[ований]; коли звільн[ено]; коли припинено допомогу; по якому розряду (класу) було постраховано або хоч скільки доводилося платити за пострах[овку] місячно чи прийнятий розмір платні (рахуючи й утримання). Тому дуже прошу Вас зайти в Інстит[ут] у понеділок 12/III 10-12? год. Чекаю. Сердечно вітаю. І.М[ірний].

P.S. А може Ви будете завтра на Шевче[енковому] Святі, то поговоримо: принесіть зазначені відомості. І.М[ірний].

ВРФТ ІЛ. - Ф.114. - Од.зб.1477. - Арк.1-1зв. Автограф.

¹Енциклопедія Українознавства / Словникова частина. Перевидання в Україні. - Львів, 1994. - Т.4. - С.1583.

²Верстюк В., Осташко Т. Діячі Української Центральної Ради. Бібліографічний довідник. - К., 1998. - С.130; Стрельський Г.В. Українські дипломати доби національно-державного відродження (1917-1920). - К.: ВД "ДЕМІД", 2000. - С.24-25; Головченко В.І. Мірний Іван Іванович // Українська дипломатична енциклопедія: У 2-х т. / Редкол.: Л.В.Губерський (голова) та ін. - К.: Знання України, 2004. - С.118.

³Слюсаренко Ф. Світлий пам'яті І.І.Мірного // Тризуб. - Париж, 1937. - №12-13. - С.3.

⁴Там само. - С.4; Наріжний С. Українська еміграція. Культурна праця української еміграції між двома світовими війнами. - Ч.1. - Прага, 1942. - С.175.

⁵Мірний І. Український високий педагогічний інститут ім.М.Драгоманова 1923-1933. - Прага: УВПІ, 1934. - 144 с.

⁶Слюсаренко Ф. Вказ. праця. - С.5.

⁷Шульгин О. Блаженні чисті серцем (Пам'яті І.Мірного) // Тризуб. - 1938. - №11. - С.7-8.

⁸Українська громада - громадсько-політична організація української еміграції у Німеччині (Берлін).

⁹Богдан Лепкий (1872-1941) - український поет, прозаїк, перекладач, літературознавець, видавець. Навчався у Віденському і Львівському університетах. Професор Ягеллонського університету у Кракові, почесний доктор Українського вільного університету у Празі, почесний член НТШ у Львові, 1938-1939 рр. - депутат польського Сейму. Автор понад 80 книг.

¹⁰Подєбради - невеличке курортне місто на березі р.Лаба у центральній частині Чехії. У 1922-1935 рр. тут діяла Українська господарська академія.

¹¹Карлови Вари - відомий курорт у Чехії, розташований у долині, оточений Крушними горами, при злитті двох річок - Тепла і Огрже. У цьому місті О.Олеся неодноразово лікувався.

¹²Кушнір Володимир (1881-1938) - публіцист і журналіст з Галичини. Засновник (і редактор) журналу "Ukrainische Rundschau", Українського пресового бюро у Відні, редактор газет "Діло" (Львів), "Буковина", "Народний голос" (Чернівці). Голова Союзу українських журналістів і письменників у Відні. 1923 р. переїхав до Праги, де був доцентом всесвітньої історії, лектором німецької мови УВПІ ім.М.Драгоманова.

¹³Йдеться про створення Союзу українських журналістів і письменників на чужині (Прага), що був продовженням подібної організації у Відні у 1919-1925 рр.

¹⁴Олег (Ольжич) - син Олександра Олесея. Відомий український археолог, поет, публіцист, політичний діяч. Один з фундаторів Української національної ради, створеної у листопаді 1941 р. у Києві. Загинув у фашистському концтаборі Заксенхаузен у 1944 р.

¹⁵Український жіночий союз - громадсько-політичне і культурно-виховне товариство, що діяло у 1923-1939 рр. у Празі. Головами союзу були О.Галаган (1923), З.Мірна (1924-1925, 1928-1939), М.Омельченко (1926-1927), Н.Сірополко (1928).

¹⁶Маньчжурія - історична назва області, що включає північно-східну частину Китаю, Приморський і Хабаровський краї Російської Федерації. Після революційних подій 1917-1922 рр. на Далекому Сході у китайській частині Маньчжурії оселилися російські й українські емігранти.

¹⁷Чеські крони - грошова одиниця ЧСР.

¹⁸Український високий педагогічний інститут ім. М. Драгоманова, в якому працював І.Мірний.

¹⁹Шлендик - дружина відомого громадсько-політичного діяча І.В. Шлендика.

²⁰Мукден (Шеньян) - місто у північно-східній частині Китаю, де у 1920-1930-х рр. проживала українська еміграція.

²¹Харбін - місто у північно-східній частині Китаю, де було чимало українських емігрантів.

²²Арбалізація - створення, офіційне заснування.

²³Йдеться про управу Союзу українських журналістів і письменників на чужині.

²⁴Королів-Старий Василь (1879-1941) - лікар, письменник, громадський діяч. Співробітник газети "Рада", засновник і директор видавництва "Час" у Києві, редактор журналу "Книгар". З 1919 р. перебував в еміграції у ЧСР. Доцент Української господарської академії в Подєбрадах. Член Союзу українських журналістів і письменників на чужині у Празі.

²⁵II Український науковий з'їзд, що відбувся 1932 р. у Празі.

²⁶Йдеться про резонансну справу - видання спотвореної у видавництві "Червона калина" XI книги поезій О.Олесея. Недбало видана книга вразила автора і змусила його власноруч дописувати зіпсовані (конфісковані) рядки до деяких примірників книги. Див.: *Макарчук В.* З історії створення та публікації збірки Олександра Олесея "Кому повім печаль мою. Книга XI" // *Олександр Олесь: Творча спадщина і сучасність.* Зб. наук. праць. - Суми: Козацький вал, 1999. - С.165-170; *Лисенко Н.* Творчі матеріали та листування О.Олесея в його еміграційному архіві // *Спадщина: Літературне джерелознавство. Текстологія.* - К., 2007. - С.111-112.

²⁷Сенат УВПІ ім. М. Драгоманова - адміністративно-організаційний і господарський орган навчального закладу у складі ректора, проректора, деканів і продеканів факультетів та секретаря Професорської ради.

²⁸*Мірний І.* "О.Олесь. "Кому повім печаль мою..." // *Тризуб.* - 1932. - №44. - С.10-14.

²⁹Імовірно автор листа мав на увазі В'ячеслава Костянтиновича Прокоповича - головного редактора тижневика "Тризуб", на сторінках якого була надрукована рецензія І.Мірного.

³⁰Йдеться про українського емігранта Ф.Т.Солодецького, який жив разом із сім'єю у Горних Черношицях поблизу Праги.

³¹Шлендик Іван - громадсько-політичний діяч, науковець. З початку 1920-х років перебув в еміграції у ЧСР, де був професором УВПІ ім. М. Драгоманова у Празі. В середині 1930-х рр. переїхав до Маньчжурії. Один із засновників і керівників Української національної колонії у Харбіні. Зі вступом у 1945 р. Радянської армії до Маньчжурії був заарештований і вивезений до СРСР, а наступного року розстріляний.

Correspondence of Ivan Mirny with Olexandr Oles' (to the 130th Year from the Birthday of the Poet) / Preface, ordering and comments by T.A.SMEHOVA, V.M.VLASENKO

For the first time there are published the letters of statesman I.Mirny to the poet O.Oles'.

Отримано 25.09.2008